

การพัฒนองค์กรสู่คุณภาพรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย

Organizational Development Towards Quality Financial Reporting of State Enterprise in The Energy in Thailand

ศิริรัตน์ สัจจะมโน¹ และ มัตติมา กรงเต็น²

Sirirat Sajjamano¹ and Mattima Krongten²

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

School of Accountancy, Sripatum University, Thailand

Corresponding Author E-mail: siriratsajjamano@gmail.com¹

Received: 2025-3-2; Revised: 2025-6-29; Accepted: 2025-6-30

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อนำเสนอคู่มือการพัฒนองค์กรสู่คุณภาพรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย จำนวน 5 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และดำเนินการเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนองค์กรสู่คุณภาพรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย ระบุแนวทางสำคัญ 5 แนวทาง ได้แก่ 1. พัฒนาระบบเพื่อกำหนดประเภทและขอบเขตของระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้ชัดเจน 2. ยกระดับระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ 3. พัฒนาทักษะการสื่อสารและตีความข้อมูลเพื่อยกระดับคุณภาพรายงานทางการเงิน 4. ส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมในองค์กร 5. วางแผนและพัฒนาระบบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถองค์กร ที่สามารถนำไปปรับใช้ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงาน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงิน ยกระดับคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี และสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การพัฒนองค์กร, คุณภาพรายงานทางการเงิน

Abstract

The objective of this research is to propose a development manual for enhancing the quality of financial reporting in state-owned enterprises (SOEs) within the energy sector in Thailand. This is a qualitative study, with key informants being five accounting practitioners from state-owned enterprises in the electricity sector, selected through purposive sampling. Data were collected through in-depth interviews. The findings reveal five key approaches for organizational development toward high-quality financial reporting in the energy-related SOEs in Thailand: 1. Developing a holistic approach to clearly define the types and scope of accounting information systems, 2. Upgrading accounting information systems to support strategic decision-making, 3. Enhancing communication and interpretation skills to improve the quality of financial reports, 4. Promoting collaboration and teamwork within the organization,

and 5. Planning and developing the management of accounting information technology to enhance organizational capabilities. These approaches can be applied within energy-sector SOEs to improve the efficiency of the financial reporting process, elevate the quality of accounting information, and support the long-term success and sustainability of the organization.

Keywords: Organization Development, Financial Report Quality

บทนำ

รัฐวิสาหกิจคือองค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของเป็นองค์การที่รับผิดชอบบริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหารายได้ต้องสามารถเลี้ยงตัวเองจากการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะเป็นการให้บริการให้บริการสาธารณะและงานสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ หรืองานของรัฐบาลบางด้านที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หรือการดำเนินกิจกรรมมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่รัฐยังจำเป็นต้องควบคุมและดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว หรือเป็นงานที่ภาคเอกชนยังไม่พร้อมที่จะลงทุนดำเนินการ หรือเป็นกิจการที่รัฐจำเป็นต้องแทรกแซงตลาดเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม หรือให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เพื่อให้งานบริการนั้นได้มาตรฐานทั้งในเรื่องคุณภาพ ปริมาณ ค่าใช้จ่าย และอื่น ๆ ซึ่งการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กรเป็นหลักเกณฑ์ที่มุ่งเน้นประเมินบทบาทการกำกับดูแลและการนำองค์กรของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ในการขับเคลื่อนให้ฝ่ายจัดการสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามกรอบนโยบาย การกำหนดที่ยุทธศาสตร์ หรือแผนงานที่ผู้ถือหุ้นภาครัฐกำหนด โดยการดำเนินงานต้องสามารถสะท้อนได้ทั้งมิติกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพมีคุณภาพ และได้มาตรฐานร่วมกับมิติด้านผลลัพธ์ที่เป็นเลิศที่สามารถสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่วิสาหกิจควบคู่กับการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและเพื่อส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจตอบสนองกับสภาพแวดล้อมในการดำเนินภารกิจ/ธุรกิจ การแข่งขัน ความต้องการของผู้ใช้บริการ และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อขับเคลื่อนประเทศด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหลักเกณฑ์ที่มุ่งเน้นประเมินการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของรัฐวิสาหกิจ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2567)

การรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพเกิดจากการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมาย และมาตรฐานการบัญชี ที่สะท้อนผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของกิจการรวมทั้งการมีธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าในประเทศไทยใช้บริการผู้ตรวจสอบบัญชีในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน สำนักงานบัญชีจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ธุรกิจจัดทำบัญชีและงบการเงินอย่างถูกต้องแม่นยำ ใช้ในการตัดสินใจได้ และถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ หากขาดคุณภาพแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของภาครัฐในการบริหารจัดการและดำเนินการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นจากต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจร่วมกัน (สิริพรรณ โคมลรัตน์มงคล, 2563)

ระบบสารสนเทศทางการเงินเป็นระบบที่ทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมและทำการประมวลผลข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์เชิงด้านเศรษฐกิจเพื่อจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของสารสนเทศทางการเงินที่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการบริการทางการเงินและไม่ใช้ทางการเงินด้วยการบูรณาการข้อมูล มีความ

ยืดหยุ่น มีความน่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ (Nguyen et al., 2020) เพื่อนำผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้บริษัทและผู้ช่วยผู้จัดการ ในการตัดสินใจที่ดีที่สุดและทำให้บรรลุเป้าหมายธุรกิจ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anggraeni et al. (2021) กล่าวว่า การตัดสินใจโดยฝ่ายบริหาร ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลการบัญชีที่มีคุณภาพซึ่งจัดทำโดยการบัญชีที่มีคุณภาพซึ่งจัดทำขึ้นผ่านระบบการบัญชีที่มีมาตรฐาน

ด้วยเหตุนี้คู่มือการพัฒนาระบบบัญชีคุณภาพรายงานทางการเงินจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กรที่ให้ผู้ใช้งบประมาณไปพัฒนาในการใช้งานระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อพัฒนาและยกระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร และจะช่วยยกระดับคุณภาพของรายงานทางการเงินให้มีความน่าเชื่อถือ สามารถสะท้อนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการพัฒนาองค์กรสู่คุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีเพื่อให้เกิดคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจสาขาพลังงานในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อนำเสนอคู่มือการพัฒนาระบบบัญชีคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูลทางการเงิน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ข้อมูลแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจึงต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านวิชาชีพ ทักษะทางสารสนเทศ และการประยุกต์ใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุด งานวิจัยของ Soongsombat (2021) กล่าวว่า คุณภาพของข้อมูลทางบัญชีมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ขณะที่ Wu (2019) ชี้ให้เห็นว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถกำหนดประเภทและขอบเขตของข้อมูล รวมถึงการเข้าถึงและใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากทักษะและความรู้ของบุคลากรแล้ว วัฒนธรรมองค์กรยังเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี งานวิจัยของ Setyaningsih et al. (2021) พบว่าการมีวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี และปรับปรุงคุณภาพของข้อมูลทางการเงิน ขณะที่ Binh et al. (2022) พบว่า วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมแนวคิดเชิงนวัตกรรมสามารถช่วยปรับปรุงคุณภาพของระบบข้อมูลการบัญชี และเพิ่มความแม่นยำของข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Astuty (2022) ที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลต่อคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี ผ่านการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับองค์กรเป็นอีกองค์ประกอบที่ช่วยให้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ Shoaee et al. (2022) ศึกษาการใช้กรอบการดำเนินงาน COBIT เพื่อกำกับดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าการวางแผน การได้มา การส่งมอบ และการติดตามระบบไอทีภายใต้แนวทางของ COBIT ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศและการควบคุมภายใน ขณะที่ Hani Al-Dmour (2018) ได้ตรวจสอบผลกระทบของกรอบการทำงาน SysTrust ในการ

ควบคุมภายใน พบว่าการนำระบบควบคุมภายในตามกรอบ COBIT และ SysTrust มาใช้ช่วยให้กระบวนการสารสนเทศทางการบัญชีมีความแม่นยำและสามารถรายงานข้อมูลทางการเงินได้อย่างมีคุณภาพ

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีต้องสามารถรวบรวมและประมวลผลข้อมูลทางการเงินได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ งานวิจัยของ Nguyen et al. (2020) กล่าวว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีความยืดหยุ่น น่าเชื่อถือ และสามารถบูรณาการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารให้มีความแม่นยำมากขึ้น ขณะที่ Anggraeni et al. (2021) พบว่าข้อมูลทางการเงินที่มีคุณภาพช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทางการเงินและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพของรายงานทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2567) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อสร้างสมดุลระหว่างลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางบัญชี งานวิจัยของ Sunarta et al. (2023) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีและผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพส่งผลโดยตรงต่อความถูกต้องของงบการเงิน และสามารถสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี วัฒนธรรมองค์กร และการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ล้วนมีผลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีและคุณภาพของรายงานทางการเงินขององค์กร ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพสามารถสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจให้แม่นยำขึ้น และส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพขององค์กรในระยะยาว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยแบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย ที่มีข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรสู่คุณภาพรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทยที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 5 ท่าน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และดำเนินการเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ กลุ่มที่ 1 นักบัญชี ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน 1 ท่าน กลุ่มที่ 2 พนักงานบัญชีของการไฟฟ้านครหลวง จำนวน 1 ท่าน กลุ่มที่ 3 พนักงานบัญชี ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 2 ท่าน และกลุ่มที่ 4 นักบัญชีของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 1 ท่าน โดยจำนวนดังกล่าวไม่รวมถึง ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) เนื่องจากเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจรูปแบบบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีการปฏิบัติทางการบัญชีและการบริหารงานที่แตกต่างจากหน่วยงานอื่นในสาขาพลังงาน

เครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ออกแบบเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นคำถามที่ไม่มีคำตอบตายตัวและสามารถมีหลายคำตอบที่เป็นไปได้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณาและตัดสินใจเพิ่มเติม ทั้งนี้ ได้มีการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาเพื่อให้ภาษาที่ใช้มีความครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับค่านิยมของการวิจัยข้อคำถามได้รับการพิจารณาให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และตรงตาม

โครงสร้างที่กำหนด โดยใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และสามารถนำไปสู่การให้คำตอบที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ จากนั้นจึงได้นำแบบสัมภาษณ์เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติงานบัญชี จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสัมภาษณ์ดำเนินการโดยใช้ ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลการคำนวณค่า IOC อยู่ที่ 0.95 สูงกว่าค่ามาตรฐาน 0.50 ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งประสานงานโดยตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อกำหนดวันและเวลาสำหรับการสัมภาษณ์ เมื่อกำหนดวันสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกตามแนวคำถามที่เตรียมไว้ โดยตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับในแต่ละประเด็น เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลมีความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลขณะสัมภาษณ์ตามประเด็นข้อคำถามที่กำหนดไว้ว่าคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์ ตรงตามวัตถุประสงค์ และครอบคลุมประเด็นคำถามหลักที่ต้องการหรือไม่
2. วิเคราะห์โดยตรวจสอบตามแบบบันทึกการสัมภาษณ์ เพื่อแยกประเด็นของข้อมูล เพื่อดูว่าข้อมูลใด ขัดแย้งกัน หรือตกหล่นหรือไม่ เพื่อที่จะตรวจสอบและหาข้อมูลเพิ่มเติมจนกว่าจะครอบคลุมทุกประเด็น การสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยจะทำการสรุปผลการวิจัย และรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดจน รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้เสนอคู่มือการพัฒนองค์กรสู่คุณภาพรายงานทางการเงินของ รัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย ที่มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาองค์กรรวมเพื่อเพิ่มศักยภาพการกำหนดประเภทและขอบเขตในระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการวางแผนและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการสร้างกลยุทธ์ การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร
2. การยกระดับระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงข้อมูล การใช้เครื่องมือวิเคราะห์สมัยใหม่ และการฝึกอบรมทักษะการวิเคราะห์เชิงลึก เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การสื่อสารและการตีความข้อมูลทางบัญชีเพื่อยกระดับคุณภาพรายงานทางการเงิน มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการสื่อสารและการตีความข้อมูลทางบัญชีให้มีความชัดเจนและแม่นยำ โดยใช้ **การฝึกอบรม** การสร้างมาตรฐาน และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อยกระดับคุณภาพของรายงานทางการเงิน
4. ความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมในองค์กรเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เสริมสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพในองค์กร โดยใช้ **การฝึกอบรม** และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกันและการกำหนดเป้าหมายร่วม

5. การวางแผนและพัฒนากิจการเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาทักษะและศักยภาพในการกำหนดประเภทและขอบเขตของข้อมูลในระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างเป็นระบบ รวมถึงส่งเสริมการวิเคราะห์และสร้างมาตรฐานการทำงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กร

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรเพื่อยกระดับคุณภาพของรายงานทางการเงินในรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานในประเทศไทย โดยสามารถอภิปรายผลตามแนวทางสำคัญทั้ง 5 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนาองค์กรเพื่อเพิ่มศักยภาพการกำหนดประเภทและขอบเขตในระบบสารสนเทศทางการบัญชี

การพัฒนากลยุทธ์และโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการข้อมูลทางบัญชีให้ชัดเจนและแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Laudon & Laudon (2020) ที่ระบุว่าการบริหารจัดการระบบสารสนเทศต้องเชื่อมโยงทั้งเทคโนโลยี บุคลากร และกระบวนการ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจอย่างยั่งยืน

2. การยกระดับระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพสามารถสนับสนุนการตัดสินใจในระดับกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง เช่น Business Intelligence (BI) และ Predictive Analytics ซึ่งสนับสนุนโดยงานวิจัยของ Granlund (2011) ที่เสนอว่าระบบ ERP และ BI สามารถเพิ่มคุณค่าทางการบัญชีได้อย่างชัดเจน

3. การพัฒนาการสื่อสารและการตีความข้อมูลทางบัญชี

การสื่อสารและการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพของรายงานทางการเงิน โดยเฉพาะในยุคที่ข้อมูลมีจำนวนมากและซับซ้อน การฝึกอบรมให้บุคลากรมีทักษะในการตีความและสื่อสารข้อมูลจึงจำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schipper (2007) ที่กล่าวว่าคุณภาพรายงานทางการเงินขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้ใช้ข้อมูลไม่แพ้ความถูกต้องของข้อมูล

4. การส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมในองค์กร

การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม สามารถช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทางการเงินและการบริหารจัดการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ Katzenbach & Smith (2005) ชี้ว่าทีมที่มีเป้าหมายร่วมและการสื่อสารที่ดีจะมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่า

5. การวางแผนและพัฒนากิจการเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

การวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีอย่างเป็นระบบ ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการวิเคราะห์และจัดการข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Romney & Steinbart (2021) ที่เสนอว่าความสามารถในการจัดการสารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญของระบบการบัญชีสมัยใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สำหรับรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงาน ควรนำแนวทางทั้ง 5 ด้านไปปรับใช้เป็นแผนพัฒนาภายในองค์กร โดยเฉพาะการจัดทำ คู่มือการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการบัญชี ที่ครอบคลุมการวางกลยุทธ์

เทคโนโลยี การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม เพื่อยกระดับคุณภาพรายงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

2. สำหรับผู้บริหารระดับสูง ควรให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีและการพัฒนาทักษะของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรในระยะยาว

3. สำหรับฝ่ายทรัพยากรบุคคลและฝึกอบรม ควรวางแผนการฝึกอบรมเฉพาะทาง เช่น การตีความข้อมูลทางการเงิน การใช้ Business Intelligence (BI) และการคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สำหรับนักบัญชีและผู้ใช้งานระบบสารสนเทศทางการเงิน ควรนำแนวทางการพัฒนารูปแบบรายงานที่เน้นความเข้าใจง่าย และการสื่อสารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการจัดทำรายงาน เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ใช้งานสามารถนำข้อมูลไปใช้ตัดสินใจได้อย่างแม่นยำและทันทั่วถึง

5. สำหรับหน่วยงานภาครัฐและผู้กำหนดนโยบาย ควรสนับสนุนงบประมาณและนโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมด้านระบบสารสนเทศทางการเงิน เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในการจัดทำรายงานทางการเงินของภาครัฐ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของรัฐวิสาหกิจพลังงาน เช่น การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การศึกษามีความสมบูรณ์ ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสาขาอื่น ๆ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างจากหลากหลายหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างรัฐวิสาหกิจในสาขาต่าง ๆ ได้ การเปรียบเทียบนี้จะทำให้สามารถมองเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการเงินและคุณภาพของรายงานทางการเงินในบริบทที่หลากหลายยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2565) การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2567 จาก <https://www.sepo.go.th/>

สภาวิชาชีพบัญชี. (2567) ทักษะและเทคโนโลยีสำหรับนักบัญชีบริหาร สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2567 จาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/123469/>

สิริพรรณ โคมรัตน์มงคล, 2563. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน*. 26 (2), 46-60

Anggraeni, A. F., & Winarningsih, S. (2021). The effects of accounting information system quality on financial performance. *Economic Annals-XXI*, 193.

Astuti, R. P. (2022). Pengaruh CAR, FDR, NPF, Dan BOPO Terhadap Profitabilitas Perbankan Syariah. *Jurnal Ilmiah Ekonomi Islam*, 8(3), 3213-3223.

Binh, N. A., Hauser, L. T., Viet Hoa, P., Thi Phuong Thao, G., An, N. N., Nhut, H. S., ... & Verrelst, J. (2022). Quantifying mangrove leaf area index from Sentinel-2 imagery using hybrid models and active learning. *International journal of remote sensing*, 43(15-16), 5636-5657.

- Nguyen, H., & Nguyen, A. (2020). Determinants of accounting information systems quality: Empirical evidence from Vietnam. *Accounting*, 6(2), 185-198
- Setyaningsih, S. D., Mulyani, S., Akbar, B., & Farida, I. (2021). Implementation and performance of accounting information systems, internal control and organizational culture in the quality of financial information. *Utopía y Praxis Latinoamericana: revista internacional de filosofía iberoamericana y teoría social*, 26(1), 222-236.
- Shoae, H., Bagherinejad, J., & Nour, J. R. (2022). Towards the Analysis of Information Technology Governance and Productivity Based on COBIT Framework: An Empirical Study in E-Banking. *Tehnički vjesnik*, 29(6), 1983-1990.
- Soongsombat, P. (2021). Professional Skills and Accountants Performance Standards Affecting the Quality of Financial Statement Report. *Journal of Humanities and Social Sciences*, Rajapruk University, 7(1), 272-284.
- Sunarta, I. N., & Astuti, P. D. (2023). Accounting information system quality and organizational performance: the mediating role of accounting information quality. *International Journal of Professional Business Review*, 8(3), e01192-e01192.
- Wu, M. S. (2019). Information literacy, creativity and work performance. *Information Development*, 35(5), 676-687.
- Romney, M. B., & Steinbart, P. J. (2021). *Accounting Information Systems* (15th ed.). Pearson.
- Katzenbach, J. R., & Smith, D. K. (2005). *The wisdom of teams: Creating the high performance organization*. HarperBusiness.
- Schipper, K. (2007). Required Disclosures in Financial Reports. *The Accounting Review*, 82(2), 301–326.
- Granlund, M. (2011). Extending AIS research to management accounting and control issues: A research note. *International Journal of Accounting Information Systems*, 12(1), 3–19.
- Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2020). *Management Information Systems: Managing the Digital Firm* (16th ed.). Pearson.